

अन्यत्र उक्तेभ्योऽन्यत्रापि ब्राह्मणेषु अन्येभ्योऽब्राह्मणेभ्यः अकृतान्नं अपकान्नं विधीयते तेभ्योऽप्यकृतान्नं देयमिति भावः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ब्राह्मणस्य यज्ञः एकेनांशेन हव्यायंगमारोहप्रतिरुद्धः स्यात्तर्हितस्य वैश्यस्य तद्वन्नं पार्थिवो यज्ञार्थं हरेदिति द्वितीयेन संबन्धः ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ भक्तं एकाहपर्याप्तं धान्यं भक्त्या निषण्णश्रतः त्र्यहमुपोषितस्य ॥ ११ ॥ १२ ॥ बालिष्यादित्यनेन क्षत्रियस्यैव स दोष इत्युक्तं ॥ १३ ॥ १४ ॥

अन्यत्र दक्षिणादानं देयं भरतसत्तम ॥ अन्येभ्योऽपि बहिर्वेदि चाकृतान्नं विधीयते ॥ ३ ॥ सर्वरत्नानिराजा हियथार्हं प्रतिपादयेत् ॥ ब्राह्मणा एव वेदाश्च यज्ञाश्च बहुदक्षिणाः ॥ ४ ॥ अन्योन्यं विभवाचाराय जन्ते गुणतः सदा ॥ यस्य त्रैवार्षिकं भक्तं पर्याप्तं भृत्यवृत्तये ॥ अधिकं चापि विधेत स सोमं पातुमर्हति ॥ ५ ॥ यज्ञश्चेत्प्रतिरुद्धः स्यादंशेनैकेन यज्वनः ॥ ब्राह्मणस्य विशेषेण धार्मिके सति राजनि ॥ ६ ॥ यो वैश्यः स्याद्दुपशुर्हीनः क्रतुरसोमपः ॥ कुटुंबात्तस्य तद्वित्तं यज्ञार्थं पार्थिवो हरेत् ॥ ७ ॥ आहरेदयनो किंचित्कामं शूद्रस्य वेदमनः ॥ न हियज्ञेषु शूद्रस्य किंचिदस्ति परिग्रहः ॥ ८ ॥ यो नाहिताग्निः शतगुरयज्वा च सहस्रगुः ॥ तयोरपि कुटुंबाभ्यामाहरेदविचारयन् ॥ ९ ॥ अदातुभ्यो हरेद्वित्तं विस्त्राप्य नृपतिः सदा ॥ तथैवाचरतो धर्मानृपतेः स्यादथाखिलः ॥ १० ॥ तथैव शृणु मे भक्तं भक्त्या निषण्णश्रतः ॥ अश्वस्तनविधानेन हर्तव्यं हीनकर्मणः ॥ ११ ॥ खलात्क्षेत्रात्तथारामाद्यतो वाप्युपपद्यते ॥ आख्यातव्यं नृपस्यैतत्पृच्छतेऽपृच्छतेऽपि वा ॥ १२ ॥ न तस्मै धारयेद्दंडं राजा धर्मण धर्मवित् ॥ क्षत्रियस्य तु बालिष्याद्ब्राह्मणः क्लिश्यते क्षुधा ॥ १३ ॥ श्रुतशीले समाज्ञाय वृत्तिमस्य प्रकल्पयेत् ॥ अथैनं परिरक्षेत्पिता पुत्रमिवौरसं ॥ १४ ॥ इष्टिं वैश्वा नरी नित्यं निर्वपेदब्दपर्यये ॥ अनुकल्पः परो धर्मो धर्मवादैस्तु केवलं ॥ १५ ॥ विश्वेर्देवैश्च साध्यैश्च ब्राह्मणैश्च महर्षिभिः ॥ आपत्सु मरणाद्भीतैर्विधिः प्रतिनिधीकृतः ॥ १६ ॥ प्रभुः प्रथमकल्पस्य यो नुकल्पेन वर्तते ॥ न सांपरायिकं तस्य दुर्मतेर्विद्यते फलं ॥ १७ ॥ न ब्राह्मणो निवेदेत् किंचिद्वाजनिवेदवित् ॥ स्ववीर्याद्राजवीर्याच्च स्ववीर्यं बलवत्तरं ॥ १८ ॥ तस्माद्वाज्ञः सदा तेजो दुःसहं ब्रह्मवादिनां ॥ कर्ता शास्त्राविधाता च ब्राह्मणो देव उच्यते ॥ १९ ॥ तस्मिन्नाकुशलं ब्रूयान्न शुष्कामीरयेद्विरं ॥ क्षत्रियो बाहुवीर्येण तरेदापदमात्मनः ॥ २० ॥ धनैर्वैश्यश्च शूद्रश्च मंत्रैर्होमैश्च वैदिजः ॥ नैव कन्या न युवतिर्नामंत्रज्ञो न बालिशः ॥ २१ ॥ परिवेष्टाग्निहोत्रस्य भवेन्नासंस्कृतस्तथा ॥ न रक्तं निपतंत्येते जुह्वानाः सच यस्य तत् ॥ तस्माद्द्वैतानकुशलो होता स्याद्देवपारगः ॥ २२ ॥

अब्दपर्यये प्रत्यब्दं कर्तव्यस्य आययणषशुसोमादेरकरणे धर्मवादौ धर्मज्ञैरुक्त इति शेषः ॥ १५ ॥ अनुकल्पे मानमाह विश्वैरिति ॥ १६ ॥ सांपरायिकं पास्त्रीकिकं शठत्वात् ॥ १७ ॥ न निवेदेत् अहं ब्राह्मणोऽस्मीति निवेदेत् ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ परिवेष्टा आहुतिप्रक्षेप्ता कन्यायुवत्योः स्मार्ताग्निहोमे स्वयंप्रत्यपि वा पुत्रः कुमार्यते वा सीवेत्याश्वलायनवचनादधिकृतयोरत्रापि पसक्तेर्निषेधोक्तः ॥ २२ ॥